

LIBRI

www.libridergi.org

Epigrafi, Çeviri ve Eleştiri Dergisi

Journal of Epigraphy, Reviews and Translations

Sayı VI (2020)

S. M. OBERHELMAN, *Bizans'ta Rüya Tabirnameleri*. İstanbul 2019. Yapı Kredi Yayınları, 238 Sayfa. Çev. A. Akgün. ISBN: 9789750845697

Sercan AKİNİZ

*Libri: Epigrafi, Çeviri ve Eleştiri Dergisi'*nde bulunan içeriklerin tümü kullanıcılara açık, serbestçe/ücretsiz "açık erişimli" bir dergidir. Kullanıcılar, yayıncıdan ve yazar(lar)dan izin almaksızın, dergideki kitap tanıtımlarını, eleştirileri ve çevirileri tam metin olarak okuyabilir, indirebilir, dağıtabilir, çıktısını alabilir ve kaynak göstererek bağlantı verebilir.

Libri, uluslararası hakemli elektronik (online) bir dergi olup değerlendirme süreci biten kitap tanıtımları, eleştiriler ve çeviriler derginin web sitesinde (libridergi.org) yıl boyunca ilgili sayının içinde (Sayı VI: Ocak-Aralık 2020) yayımlanır. Aralık ayı sonunda ilgili yıla ait sayı tamamlanır.

Dergide yayımlanan eserlerin sorumluluğu yazarlarına aittir.

Atıf Düzeni S. Akiniz, *Bizans'ta Rüya Tabirnameleri*. Yazar: S. M. Oberhelman, Çeviren: A. Akgün, *Libri* VI (2020) 99-100

Geliş Tarihi: 18.01.2020 | Kabul Tarihi: 25.02.2020

Elektronik Yayın Tarihi: 19.04.2020

Editörya: Phaselis Research Project
www.libridergi.org

**S. M. OBERHELMAN, *Bizans'ta Rüya Tabirnameleri*. İstanbul 2019. Yapı
Kredi Yayınları, 238 Sayfa. Çev. A. Akgün. ISBN: 9789750845697**

Sercan AKİNİZ*

Krallar, imparatorlar, hanlar ya da sıradan insanlar geleceğin kendilerine ne getireceği konusunda merak içerisinde olmuşlardır. Rüyaların da gelecekte haberler içerdiğine inanarak ayrı bir önem vermişlerdir. Rüya tabirnamelerinin kökeni; Antik Hellen, Mısır ve Pers medeniyetlerine kadar dayanmaktadır. Tanıtımını yapacağımız bu eser de Doğu Roma İmparatorluğu'nda Rüya tabirnameleri üzerinedir. Eser yazarın *Önsöz (7)* ve *Türkçe Baskıya Önsöz (9-11)*'ü ile başlamakta ve dokuz bölümden oluşmaktadır.

Yazarlar, Dönemler, Metinler (13-33) başlığındaki birinci bölümde Rüya kılavuzlarının kökenine dair açıklamalarda bulunulmuştur. Antikite ve Hellenistik dönem rüya tabirnamelerinden Pagan öğelerinin Hristiyanlaştırılarak Doğu Roma'ya aktarıldığını belirtilmiştir. Doğu Roma İmparatorluğu'nda Rüya kılavuzlarının ortaya çıkışı ve gelişimine bu bölümde yer verilmiştir. Ayrıca, rüya tabirnamelerinin el yazmalarının bulunduğu arşivlerden de örnekler sunulmuştur.

Rüya Tabiri Sanatı (34-51) başlığını taşıyan ikinci bölümde; rüya tabiri yapan kişinin kaynaklara göre eğitilmiş, âlim ve kültürlü kişiler olduğu belirtilmiştir. Ayrıca rüya tabircilerinin kelime oyununu iyi bilen ve içinde bulunduğu kültüre göre rüyada görülen sembollerini yorumlama gücüne sahip kişiler olduğunu izah edilmiştir.

Kültürel, Tarihi ve Sosyal Arakaplan (52-72) başlıklı üçüncü bölümde yazar, Doğu Roma rüya tabirnamelerinin Antik Yunan kültüründen esintiler içerdiğini belirtmiştir. Rüya tabirnamelerinin kültürel altyapısı ve Ortodoks Kilisesi'nin rüya tabirlerine karşı tutumu bu başlık altında irdelenmiştir.

Dördüncü bölüm *Danyal'ın Oneirokritikonu (73-123)* adını taşımaktadır. Bu bölümde Danyal Peygamberin rüya tabirnamesine yer verilmiştir. Rüyada görülen semboller Grek harflerine göre alfabetik olarak sınıflandırılmıştır. Rüyaların anlam ve yorumları da bu sıralama ile yer almaktadır.

Beşinci bölümde ise *Nikephoros'un Oneirokritikonu'na (124-151)* yer verilmiştir. Konstantinopolis Patriği Nikephoros'un Rüya tabirnamesi de alfabetik sıraya göre dizilerek verilmiş, rüyada görülen şekil, sembol ve eşyaların yorumlarına yer verilmiştir. Ortaçağ ve Rönesans dönemine ait el yazmaları iki ek halinde bölüme dâhil edilmiştir.

Altıncı bölüm de ise; *Astrampsykhos'un Oneirokritikonu (152-155)* yer almaktadır. Söz konusu bu bölümde, tabirnamenin tercümesi yer alırken Nikephoros ve Akhmet rüya tabirnameleri ile karşılaştırmaları yapılmıştır.

Gernanos'un Oneirokritikonu (156-167) yedinci bölümde alfabetik sırasıyla yer alırken Gernanos yorumu; Nikephoros, Akhmet, Danyal, Astrampsykhos yorumlarıyla mukayese edilmiştir.

Sekizinci bölümde *Anonim Oneirokritikonu'nun (168-193)* rüya kılavuzuna yer verilmiştir. Bu

* Ph.D., Akdeniz Üniversitesi, Akdeniz Üniversitesi, Akdeniz Uygarlıkları Araştırma Enstitüsü, Akdeniz Ortaçağ Araştırmaları Anabilim Dalı, Antalya. sercanakiniz@gmail.com | 0000-0001-5288-8804

tabirname de alfabetik sıraya göre dizilmiştir. Bunun yanı sıra Artemidoros, Danyel, Akhmet yorumlarıyla karşılaştırılması yapılmıştır.

II. Manuel Palaiologos'un Oneirokritikonu (194-214) başlıklı son bölümde ise İmparator II. Manuel Palaiologos'a atfedilen rüya tabirnamesine yer verilmiştir. Bu tabirnamede rüyada görülen eylemlerin, eşyaların, sembollerin, hayvanların ve bitkilerin yorumlarını kapsamaktadır.

Eser; yazarın çalışmaları sırasında kendisine destek olanlara minnetlerini ilettiği *Teşekkürler* (215-216) *Bibliyografya* (217-231), *Rüya Sembolleri Dizini* (233-236) ve *Dizin* (237-238) kısımları ile son bulmaktadır.